

GŁOS POLSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI.

Cena numeru pojedynczego mk. 40

Redakcja i Administracja: Piotrkowska 106.
Telefon dzienny 199, telefon nocny 799.

Redaktor, lub jego zastępca przyjmują wyłącznie od 5-6 po poł.
Rękopisów nie zamówionych Redakcja nie zwraca.

Długoletni Sz. Lauferowej podaje do wiadomości, iż z dnem 4-go sierpnia zwalnia się kilka miejsc.
Reflektanci mogą się zgłosić:
Wiśniowa-Góra
Pensjonat Sz. Lauferowej, willa Wildemana. 544-1

Marsz na Konstantynopol.

Sensacyjna wieść o jawnym zgłoszeniu ze strony Grecji prentensji do Konstantynopola, nie tylko w całości się potwierdza, lecz nawet rozszerza. Gabinet ateński ratyfikował ją mocarstwom koalicji, a według biura Reutersa, silny korpus grecki wylądował w Rodosto, aby stąd pomaszerować na stolicę sultana.

Oczywiście Grecja puszcza się na niesłychaną awanturę. Nominalnie jest Konstantynopol stolicą Turcji i rezydencją sultana, lecz jest właściwie pod władzą koalicji, która ostatecznie nie zdecydowała o jego losach. Zbrojny zamach na miasto, choćby bez przelania krwi, byłby wyzwaniem, rzuceniem koalicji. Zresztą trudno sobie wyobrazić, iżby wkroczenie wojsk greckich mogło się odbyć bez żadnego starcia. Bądź co bądź, koalicja posiada tam parę tysięcy żołnierzy po za okrętami wojennymi. Niepodobna przypuszczać, iż załoga ta będzie się zachowywała biernie wobec wkraczających wojsk greckich, choćby znacznie od niej liczniejszych. Dodać należy, że Konstantynopol nie ma nic wspólnego z wojną grecko-turecką i jej wznowienie wcale nie upoważnia Grecji do takiego kroku. Wojna toczy się przeciw rządowi Angory i turkom kemalistom, którzy działają na własną rękę i nie poddają się władzy sultana.

Zresztą pragną oni gorąco odnowienia Turcji pod zwierzchnictwem sultana i domagają się od koalicji zwrócenia mu jego stolicy. Po odniesieniu zeszłorocznego zwycięstwa nad Turcją, mieli oni nawet zamiar maszerowania na Konstantynopol. Odgrają się i obecnie, że, jeżeli grecy przekroczą wskazaną linię i oni ruszą także.

Zajęcie Konstantynopola — wystąpieniem przeciw entencie.

LONDYN, 1 sierpnia. (Pat.) H. W odpowiedzi na notę grecką, zawierającą żądanie upoważnienia do marszu na Konstantynopol, sprzymierzeni zawiadomili rząd grecki, że wszelkie usiłowanie zawładnięcia siłą zbrojną stolicą Turcji, będzie uważane za akt nieprzyjacielski w stosunku do sprzy-

Z militarne punktu widzenia impreza taka nie wydaje się możliwą. Rzut oka na mapę wskazuje, że Konstantynopol od strony Azji ma obronę w cieśninie morskiej. Wchodzi więc ewentualnie w grę eskadra koalicyjna, która niewątpliwie posiada dostateczną artylerię do odparcia ataków tureckich.

W każdym razie nadeszła chwila, kiedy koalicja musi się na coś zdecydować i działać stanowczo. Inaczej nie tylko rozpali się ponownie wojna grecko-turecka, lecz mogą zajść inne jeszcze wypadki, komplikujące ogólną sytuację.

W sprawach Bliskiego Wschodu wogóle, a w kwestji Konstantynopola w szczególności istnieją duże przeciwieństwa między Anglią a Francją. Ta ostatnia przed rokiem skłaniała się do ewakuowania siły koalicyjnej z Konstantynopola i oddania go sultanowi niemal bez zastrzeżeń. Ministerjalny „Temps” w kilku artykułach utrzymywał, jakoby zasadnicza zgoda pod tym względem w koalicji nastąpiła i gdy zwycięskie wojska Kemala przygotowały się do wspomnianego marszu, twierdził, iż jest to zgoła zbyteczne, gdyż stolica będzie zwrócona komu należy. — Anglia, rzecz prosta, nie podziela tego punktu widzenia, jakkolwiek trudno wiedzieć, do czego właściwie dąży.

Rzecz godna uwagi i budząca podejrzenia, że spotkanie premiera francuskiego z angielskim, które zdawałoby się, iż jest pilniejsze, niż kiedykolwiek, ulega właśnie odroczeniu — z powodu jakoby kryzysu włoskiego. Przez ten czas zajść mogą różne wypadki. A może właśnie o to chodzi.

Vigil.

mierzonych, którzy sprzeciwiają się temu siłą.

W sprawie tej, nastąpić ma wysłanie noty do rządu greckiego, w której rządy sprzymierzone określają stanowczo swoje stanowisko wobec zamiarów greckich owdzięcia Konstantynopola.

Mocarstwa ententy wobec wypadków.

LONDYN, 1 sierpnia. (Pat.) H. W związku z wiadomościami półurzędowymi, głoszącymi, że istnieje ściśle porozumienie między Francją i Anglią w sprawie polityki w stosunku do Grecji, która miarodajnie wyrażają zdanie, że żadnego nowego porozumienia nie osiągnięto, albowiem nie było to wcale potrzebne. Układ między Francją,

Anglią i Włochami zawarty był w marcu, a sfery londyńskie nie posiadały żadnych wskazówek, by którykolwiek z wymienionych krajów chciał się uchylać od tego układu.

Możliwym jest, że niezależnie od polityki wymienionych trzech państw w stosunku do kombatantów, przedstawiciele sił morskich i

wojskowych państw sprzymierzonych w Konstantynopolu mogli zawrzeć umowę, dotyczącą środków zapobiegawczych, których wprowadzenie mogłoby okazać się koniecznym, jak na przykład wysłanie lotnej eskadry wojennej na wody tureckie. Mocarstwa sprzy-

mierzona otrzymały zapewnienie Grecji, że państwo to nie ma zamiaru wysłać oddziałów swoich do Konstantynopola, dopóki miasto to zajęte jest przez siły sprzymierzone. Narazie niema żadnych przyczyn do wątpliwości, że przyrzeczenie to nie będzie dotrzymane.

Przed prawdopodobną bitwą.

WIEDEN, 1 sierpnia. (Pat.) Jak donosi „Neue Freie Presse”, wojska angielskie w Konstantynopolu liczą 5,000 żołnierzy, wojska francuskie — 6.000, włoskie — 2.000. Od pewnego czasu odbywa się w Tracji przegrupowanie 4-ch dywizji greckich.

WIEDEN, 1 sierpnia. (Pat.) „Neues Wiener Tageblatt” donosi za „Timesem”, że między oddziałami greckimi a tureckimi nastąpiło starcie w okolicy Czataldzy.

Wiadomość o posuwaniu się greków wywołała wielkie zaniepokojenie wśród ludności, która opu-

szcza wybrzeże europejskie i przenosi się na stronę azjatycką.

KONSTANTYNOPOL, 1 sierp. (Pat.) Havas. Na skutek kroków poczynionych wobec władz międzysojuszniczych, wysoka porta otrzymała formalne zapewnienie, dotyczące neutralności okupowanych terenów.

MALTA, 1 sierpnia. (Pat.) Hav. Eskadra krążowników pod dowództwem kontradmirała Tynnhitt'a stojąca w pobliżu Sardynji, po połączeniu się z drugą eskadrą, wiozącą pułk wojsk angielskich, stacjonowanych na Malcie, wyruszyła w kierunku Konstantynopola.

Przygotowania wojenne sprzymierzonych.

LONDYN, 1 sierpnia. (Pat.) H. Jenerał Herington i wysocy komisarze francuski i włoski w Konstantynopolu, działając w myśl instrukcji swoich rządów, przedsięwzięli środki niezbędne, aby zapewnić się przed wszelką ewentualnością w związku z zamiarami Grecji owdzięcia Konstantynopolem. Oddziały międzysojusznicze, które liczebnie przekraczają 11.000 żołnierzy, są w pogotowiu wojennym. Rząd francuski miał nalegać

na to, aby eskadra angielska w liczbie 30 statków wojennych w razie potrzeby przysłała z pomocą.

Depesza Reutersa z Malty donosi, że trzecia eskadra lekkich krążowników angielskich po zaprowiantowaniu się na Malcie, wyruszyła do Konstantynopola, dokąd pierwotnie miała przybyć dopiero w dniu 14 sierpnia. Wkrótce w porcie Konstantynopola ma skoncentrować się cała angielska flota śródziemnomorska.

Nowe zbrojne napady litewskie.

Z miejscową milicją walczą regularne oddziały wojsk litewskich. — Ludność wsi w pasie neutralnym jest obrzucana granatami ręcznymi i strzałami z karabinów maszynowych.

WILNO, 1-go sierpnia. A. W.) Dnia 25 lipca rozpoczęła się nowa seria walk w okolicy Szyrwint w miejscowościach, położonych na południe i północno-wschód od miasteczka. Zapowiedzią walk były zauważone przed kilku dniami przybycie do Szyrwint nowych regularnych oddziałów wojsk litewskich w sile 3 kompanji.

Wojska te dla niepoznaki zostały ubrane w mundury wojskowe przefarbowane na kolor granatowy. Dnia 25 lipca o północy oddziały milicji miejscowej, patrolując okolice wsi Kejminy, zostały zaatakowane przez oddział litewski. Wywiązała się strzelanina. Litwini, wypierani przez milicję, cofnęli się do Szyrwint.

W chwili, gdy oddziały milicji odsunęły się do miasta, zostały one obrzucone granatami ręcznymi i ostrzelane ogniem karabinów maszynowych sąsiednich placówek litewskich. Po 3-godzinnej strzelaninie oddział milicji cofnął się w zupełnym porządku.

Dnia 26 lipca większy oddział litewski zajął wieś Krzyżówkę poczem rozpoczął patrolowanie okolicy i rewidowanie mieszkańców sąsiednich wsi. Ofiarą rewizji padła wieś Kabałda, gdzie przeszkano prawie wszystkie domostwa, przyczem aresztowano jedną wieśniaczkę.

Dnia 27 lipca oddziały litewskie zaatakowały wsie Romiaszkiance i Kiele, gdzie znajdowały

się oddziały milicji, wymiana strzałów nie dała rezultatów. Wojska litewskie cofnęły się do Szyrwint.

Dnia 29 lipca regularne oddziały litewskie zaatakowały wieś Awizance, którą obrzucono granatami ręcznymi i ostrzelano z karabinów maszynowych.

Atak został odparty. Tegoż dnia około godz. 4-ej nad ranem oddziały jazdy litewskiej wpadły do wsi Kejminy, gdzie przystąpiono do poszukiwania milicjantów. Rewizji towarzyszyło bicie ludności i rabunki.

W czasie najścia ranny został jeden mieszkaniec wsi. Po wycofaniu się ze wsi litwini ostrzelali ją salwami karabinowymi, przyczem ranny został śmiertelnie włościanin Kulesza.

Kawalerzyści litewscy uprowadzili ze sobą dwóch włościan Liniewiczza i Berezowskiego. Wśród napastników stwierdzono obecność oficerów litewskich.

Tegoż dnia około godz. 5 nad ranem inny oddział litewski wpadł do wsi Uzbiedzie, gdzie dopuszczono się szeregu gwałtów. Bliższych szczegółów narazie brak.

Akcja litewska w pasie neutralnym trwa w dalszym ciągu. Mimo energicznej działalności miejscowej milicji ludność narażona jest wciąż na bezustanne represje.

Sok Malinowy

naturalny, b. fabryki
ARCYŚCIECIA FRYDERYKA HABSBURGA
w Oleszynie-Błogoczołach
Niemównany oo do jakości i gatunku
Żądać wszędzie i unikać Surogatów
Jener.-Reprez. na Woj. Łódzkie i skład:
Tow. „POLTRADE”, Piotrkowska 88.
Tel. 584. 543-1

Lekarz-Dentysta

J. Haberfeld

powrócił. 447-3

O zmniejszenie zbrojen na Wschodzie.

Nota rządu estońskiego do rządu sowieckiego.

REWEL, 1 sierpnia AW. Pisma estońskie zamieszczają tekst noty rządu estońskiego, wysłanej w odpowiedzi na notę rządu sowieckiego w sprawie powszechnego zmniejszenia zbrojeń na Wschodzie. Brzmi ona:

„Przyjawszy za podstawę swej polityki pokój i stosunki przyjacielskie z sąsiadami, rząd estoński wita propozycje rządu rosyjskiego w sprawie zwołania przedstawicieli Rosji i państw bałtyckich, w celu rozpatrzenia kwestji redukcji armji. Rząd estoński widzi w tej propozycji krok naprzód do ustalenia pokoju w Europie Wschodniej, tembardziej, że Rosja podkreśla swe pragnienie ustalenia przyjacielskich stosunków ze swymi najbliższymi sąsiadami. Powinno to między innymi wyrazić się w załatwieniu wszelkich nieporozumień na drodze pokojowej.

Rząd Republiki nie rozpatrywał merytorycznie wszystkich kwestji wysuniętych przez komisarza do spraw zagranicznych w jego notcie. Dla rządu naszego nie jest dość jasne czy metoda rozbrojenia proporcjonalnego jest w zupełności sprawiedliwa i celowa, ale ma nadzieję, że we wszelkich poruszonych kwestiach da się osiągnąć porozumienie jeszcze przed konferencją, co jest szczególnie pożądane. Jeżeli zaś będzie to niemożliwe, to mam nadzieję, że porozumienie da się osiągnąć na samej konferencji. Co się tyczy poszczególnych kwestji, byłbym wdzięczny, jeśliby pan wskazał mi bliższe szczegóły swych projektów oraz zaproponował miejsce zwołania konferencji”.

(podpisano) A. Piip, minister spraw zagranicznych Republiki estońskiej.

Kradzież trofeów z wojny francusko-niemieckiej.

BERLIN, 31 lipca (A. P.) Cały szereg trofeów z wojny francusko-niemieckiej z roku 1871, wśród nich kilka sztandarów zdobytych na francuzach, które przechowywano do niedawna w poczdamskim kościele garnizonowym, a następnie złożono do skrzyni w ministerstwie wojny przepadło zupełnie. Po otworzeniu skrzyni okazało się, że były one puste. Za odzyskanie skradzionych najprawdopodobniej przez jakichś patriotów chorągwi wyznaczono 100 tys. marek nagrody. Trofea te i sztandary miały być według traktatu wersalskiego zwrócone Francji.

Z tajemnic wojny światowej.

Zbrodnia Niemiec i Austrii.

W jednym z artykułów, jakie ukazały się w tych dniach w „Głosie Polskim”, za wybuch wojny światowej autor czyni odpowiedzialną obok Niemiec, Rosję, a raczej obok cesaryzmu niemieckiego, zabiorczy i agresywny cesaryzm rosyjski, jakkolwiek przyznaje, że „to polityczne, które było istotnym źródłem wojny, — to nierozłączna tkanina antagonizmów, pożałiwosci, obaw i podejrzeń wzajemnych”.

Można śmiało powiedzieć, że wszystkie mocarstwa bez wyjątku ponoszą odpowiedzialność za wybuch wojny, chociaż może nie w jednakowym stopniu.

Na podstawie świeżo ogłoszonych dokumentów, wydobytych z najtajniejszych archiwów austriackich i niemieckich, do których dostęp został umożliwiony tylko dzięki klesce mocarstw centralnych, a głównie dzięki rewolucjom w Austrii i w Niemczech, można ustalić, jaka część odpowiedzialności przypada na te dwa państwa. Dokumenty austriackie opublikował rząd republiki austriackiej, natomiast dokumenty niemieckie, dotyczące wybuchu wojny, ogłosił znany teoretyk socjalizmu, Kautsky.

Ośm lat temu zbrodnia, przygotowana i wypracowana w tajemnicy przez Austrię i Niemcy, objawiła się całemu światu.

Dnia 28 lipca 1914 r. punktualnie o godzinie 6 wieczorem baron Giesl, poseł austrowęgierski w Belgradzie, wręczył p. Paszu, serbskiemu ministrowi skarbu, pełniącemu pod nieobecność p. Paszicza obowiązki prezydenta ministrów i ministra spraw zagranicznych, słynną notę, która rozpetła kataklizm wojny światowej. Notę tę sam c. k. poseł w Belgradzie, w liście do swego przełożonego hr. Berchtolda, nazwał „ultimatum do rządu serbskiego”.

Ta nazwa nie podobała się hr. Berchtoldowi, który natychmiast wysłał do c. k. posła w Belgradzie depeza ze sprostowaniem.

Depeza ta brzmiała: „Nazwa „ultimatum”, wybrana przez pana dla określenia pańskiego dzisiejszego „démarche-u” w Belgradzie, jest nieściśła dlatego, że upływanie wyznaczonego terminu bez rezultatu spowodowałoby jedynie zerwanie stosunków dyplomatycznych, a nie niezwłoczne wejście w stan wojny.” W terminologii dyplomatycznej wiedeńskiej Ballplatzu, gdzie wszystko było przygotowane do wojny i czyniła ją niuniktiona, notę tę uważano za „bèfristete Démarche”, demarche z terminem ograniczonym.

Depeza, którą wspólny minister domu c. k. i spraw zagranicznych wysłał również niezwłocznie do Ischlu, gdzie przebywał na wyczasach letnich cesarz Franciszek Józef, aby zawiadomić starego monarchę, że wielki akt został dokonany, nazywa ten dokument „nota, dotycząca ruchu panserbskiego”. Ten termin odpowiadał treści listu, pisanego 2 lipca przez Franciszka Józefa do Wilhelma II, jego wiernego partnera i współnika w sprysiężeniu niemiecko-austriackim.

Parę godzin przed tem, nim hrabia Berchtold telegrafował do Bad Ischlu (w Alpach salzburskich) do barona von Schiessla, szefa gabinetu Franciszka Józefa, kanclerz Rzeszy niemieckiej wręczył hr. Wedlowi, dla Wilhelma II, który bawił wówczas we fiordach Norwegii, zawiadomienie, że „démarche” został skuteczny „dziś po południu i że termin ultimatum upływa 25-go.

Niemcy musiały oświadczyć narzecz, że wszystko to ich nie obchodzi, że to dotyczy wyłącznie Austrii, której „démarche” był dla nich kompletną niespodzianką, że Niemcy nie znają zupełnie tekstu, ani treści noty, wystosowanej do Serbji.

Tekst ten, definitywnie ustalony i zatwierdzony w Ischlu przez Franciszka Józefa, hr. Berchtold zakomunikował 21-go ambasadorowi niemieckiemu w Wiedniu, von Tschirschky'emu. — Tego samego dnia polecił on ambasadorowi

austro-węgierskiemu, hrabiemu Szögyényi, zakomunikować go w Berlinie. Co się tyczy treści dokumentu, to był on dziełem i rezultatem tajemniczego spisku, przygotowywanego przez Austrię i Niemcy przeciwko pokojowi Europy i świata.

Pierwszy ze spiskowców podsunął myśl, drugi ją zaakceptował, a następnie przynaglał, aby jak najszybciej została urzeczywistniona. — Przy podziale ról, zostały one pomieszane, i dzisiaj bardzo trudno jest ustalić jaka część zbrodni przypada na każdego ze spiskowców.

Według skonfrontowanych dokumentów austriackich i niemieckich, widzimy jasno do jakiego stopnia Niemcy brały udział w przygotowaniu spisku i wreszcie noty z dnia 23 lipca, która po raz pierwszy ujawniła zbrodnię austriacko-niemiecką.

Szczególnie wyraźnie występuje wina Niemiec, gdy się weźmie pod uwagę ten charakterystyczny szczegół, że w ostatniej chwili Niemcy informowały się o dokładną godzinę wyjazdu Poincaré'go z Petersburga, który miał nastąpić wieczorem dnia 23 lipca. — Było zdecydowane, po szczegółowych dyskusjach i dokładnych obliczeniach, że nota będzie wręczona w Belgradzie tego samego dnia o godzinie 4-ej po południu.

Natychmiast hrabia Berchtold telegrafował do barona Giesla, aby przesnął ten termin do godziny 5-ej, a jeśli możliwe nawet do 6-ej, aby wiadomość o wręczeniu noty doszła do stolicy Rosji już po wyjeździe stamtąd Poincaré'go. — Wpływało to w znacznym stopniu na powodzenie spisku.

Niemcy ponoszą głównie winę za to, że warunki postawione Serbji zredagowano w ten sposób, że były one niemożliwe do przyjęcia, i musiały pociągnąć za sobą akcję zbrojną.

Parę dni przed tem, nim nota została doręczona, cesarz Wilhelm wysłał ze swej wilegiatury na wodach norweskich rozkaz do floty, aby skupiła się i była przygotowana do wyruszenia na Bałtyk; był on przekonany, że wojna może wybuchnąć lada chwila.

Jeśli chodzi o ustalenie daty zbrodni, która dawno już leżała w umysłach dyplomacji austro-niemieckiej, to za akt pierwszego jej przejawu należy uważać dzień 5-go lipca 1914 r.

Tego właśnie dnia cesarzowi niemieckiemu został przedstawiony w Potsdamie list Franciszka Józefa z dnia 2 lipca, do którego było dołączone pismo rządu austriackiego. Pismo to było zredagowane przed zamachem, na podstawie wyników spotkania, które otacza w dalszym ciągu mgła tajemnicy, a które miało miejsce pomiędzy cesarzem Wilhelmem II i zamordowanym arcyksięciem dnia 11-go i 12-go lipca 1914 r. w Konopiscz. Te róże czeskie, których zapach wdychali oni razem, w towarzysztwie admirała von Tirpitz'a i szefa sztabu generalnego niemieckiego, von Moltke'go, zdają się być czerwone nie tylko z krwi Franciszka-Ferdynanda i jego morganatycznej małżonki.

Noszą one również piętno rzezi, jaka miała się rozpocząć w parę tygodni później i trwała dłużej niż cztery lata. Skupiają one w sobie krew wszystkich tych ofiar wojny europejskiej i światowej, z jej okrutnościami i konsekwencjami. Można śmiało powiedzieć, że tam właśnie powstała koncepcja zbrodni austro-niemieckiej.

Mało pociągające obywatelstwo.

BERLIN, 1 sierpnia (Russpres). Niedawno upłynął termin, do którego należało zgłaszać się do przedstawicielstw sowieckich w kwestji przyznania obywatelstwa rosyjskiego osobom, które wyjechały z Rosji bez zezwolenia władzy sowieckiej. Ponieważ tylko nader niska liczba osób złożyła odpowiednie deklaracje, termin składania tych ostatnich przedłużono do dnia 1 września r. b.

Sprawa odszkodowań niemieckich.

Konferencja londyńska w sprawie odszkodowań.

LONDYN, 1 sierpnia (Pat) Hav. Lord Balfour odbył wczoraj, po rozmowie z francuskim ambasadorom, konferencję z Lloyd George'm w sprawie planowanej konferencji londyńskiej. Utrzymuje się pogłoska, że prawdopodobnie zwołana będzie rada najwyższa dla rozpatrzenia sprawy odszkodowań i sprawy długów międzysojuszniczych.

LONDYN, 1 sierpnia (Pat) Hav. Rząd angielski wystąpił z propozycją, aby w czasie narad londyńskich w dniu 7 b. m. były poruszane tylko sprawy odszkodowań.

W kołach dobrze poinformowanych panuje przekonanie, iż zagadnienie Wschodni Tangeru odłożone będzie do daty późniejszej. Utrzymuje się również przekonanie, iż sprawa odszkodowań, moratorium i długów międzysojuszniczych wypełni program obrad, o ile prezydent Poincaré przyjmie zaproszenie. Spotkanie jego z Lloyd George'm będzie niejako wstępem do nowego zjazdu o rozleglejszym programie obrad.

Anglja udzieli odpowiedzi w porozumieniu z przymierzeńcami.

BERLIN, 1 sierpnia (Pat). — Otrzymano tutaj odpowiedź angielską na notę niemiecką z dnia 14 lipca rb. w sprawie spłat kompensacyjnych. Odpowiedź ta datowana jest z dnia 26 lipca i głosi między in.: Rząd J. K. mości wyraża mniemanie, że nota podobna była wysłana również i do innych

państw zainteresowanych. Rząd angielski zamierza w najbliższej przyszłości omówić z państwami zainteresowanymi sprawę poruszoną w nocie, by móc w czasie właściwym, udzielić rządowi niemieckiemu odpowiedzi w porozumieniu z temi państwami.

Niemcy grożą entencie swą katastrofą gospodarczą.

EILWESE, 1 sierpnia. (Pat). — Gabinet Rzeszy opracował na wczorajszym posiedzeniu tekst noty z odpowiedzią na notę francuską, a wieczorem tegoż samego dnia przesłał ją do Paryża, tak, że zostanie ona wręczona dzisiaj rządowi francuskiemu przez ambasadora niemieckiego, a najpóźniej będzie jutro rano ogłoszona. Wedle informacji „Vorwärtsu”, rząd Rzeszy nie zajął w swej odpowiedzi stanowiska pozytywnie odmownego, a tylko oświadczył, że jest zdania, iż kwestja wypłat wyrównawczych winna być wyrównana wspólnie

przez rządy zainteresowane, i że kwestja odszkodowań nie może być oddzielnie traktowana od sprawy wypłat wyrównawczych. Dalej odpowiedź niemiecka wskazuje ponownie na wewnętrzno-polityczne stosunki w Niemczech i protestuje stanowczo przeciwko ultimatywnej polityce rządu francuskiego. W związku z tem, wskazuje odpowiedź niemiecka na katastrofę, która musiałaby nastąpić, gdyby regulowanie spraw gospodarczych w Niemczech miało się dalej odbywać pod naciskiem ententy.

Tekst odpowiedzi niemieckiej.

BERLIN, 1 sierpnia. (Pat). — Dziś opublikowano tu tekst noty niemieckiej na notę francuską z dnia 20 lipca. Odpowiedź podaje, że nota niemiecka z dnia 15 lipca nie została wysłana tylko do Francji, ale i do innych zainteresowanych rządów i że z tego powodu rząd niemiecki będzie mógł powziąć decyzje co do swego stanowiska, dopiero gdy się w tej sprawie oświadczy i inne rządy. (W międzyczasie, jak wiadomo, nadeszła odpowiedź Anglii i Belgii).

Nota wskazuje również, że spłaty, których Niemcy mają dokonać na zasadzie postanowień wyrównawczych, oraz artykułu 297 litera e traktatu wersalskiego, ostatecznie będą mogły być orzeczone tylko na tych samych zasadach, na

jakich oznaczono spłaty reparacyjne i że z tego powodu nie można przypuszczać, by spłaty wyrównawcze w wysokości 43 milionów mk. złotych miesięcznie, mogły dojść do skutku, gdyż stan gospodarczy Niemiec nie wytrzymałby utraty 40 milionów mk. złotych na spłaty reparacyjne. W dalszym ciągu podnosi nota, że po nadejściu noty francuskiej, nastąpił nowy spadek waluty niemieckiej, która obecnie osiągnęła wartość jednej sto sześćdziesiątej części swej wartości przedwojennej. W końcu nota oświadcza w związku z ultimatywnym charakterem noty francuskiej, że polityka gróźb nie odniesie dodatkowych skutków, a działać będzie tylko niszcząco.

List Poincaré'go do ambasadora niemieckiego.

PARYZ, 1 sierpnia. (Pat). List przesłany przez prezydenta Poincaré'go ambasadorowi niemieckiemu w Paryżu brzmi w streszczeniu, jak następuje: Omawiając ostatnie żądanie Niemiec, dotyczące zmniejszenia miesięcznych rat, mających być płaconymi przez Niemcy z dwóch milionów do 500.000 funtów szterl., Poincaré pisze: „Żądanie, przesłane mi przez W. Ekscelencję, naprowadza mnie na myśl, że

Niemcy nie mają zamiaru zapłacić 2 milionów funtów. Jeżeli rząd niemiecki w terminie właściwym nie da zapewnienia, którego domagam się z naciskiem od W. Ekscelencji, wówczas dojdę do konkluzji, że moje przypuszczenia są trafne; a w tym wypadku zarządzenia, o których była mowa, zostaną wprowadzone w życie automatycznie i niezwłocznie.

Raport komitetu gwarancyjnego.

PARYZ, 1 sierpnia (Pat). Dziśszego „Petit Parisien” pisze: Jak to przewidywano, argumenty rządu francuskiego skłoniły rząd angielski do ustanowienia na 7 sierpnia zjazdu przedstawicieli mocarstw sprzymierzonych w Londynie. Zjazd ten będzie poświęcony wyłącznie sprawie odszkodowań, specjalnie zaś kwestji moratorium, żadanego przez Niemcy. Tymczasem komitet gwarancyjny skończył pierwszą część swojego sprawozdania, które bez zwłoki zostało doręczone komisijsi odszkodowań. Jest to rozumowane exposé różnych zarządzeń, odnoszących się do organizacji kontroli nad finansami niemieckimi. W drugiej części tego raportu

komitetu gwarancyjnego wymieniono program, mający na celu uzdrowienie finansów niemieckich i spowodowanie nowych ograniczeń wydatków. Druga część sprawozdania nie będzie zakończona wcześniej, jak w końcu tygodnia. Wobec coraz szybszego spadku marki niemieckiej, byłoby bezcelowem żądanie w danym momencie spłat ze strony niemieckiej. Byłoby to równoznaczne z czerpaniem wody z dzbankiem bez dna.

Upadek finansów niemieckich pociągnie za sobą zdwojenie rygorów w dziedzinie kontroli. Jest to teża, która uzyska poparcie całej opinii francuskiej.

Obawy Niemiec przed sankcjami karami.

BERLIN, 1 sierpnia. (AW). — W tutejszych kołach dyplomatycznych uchodzi niemal za pewnik, że rząd francuski w odpowiedzi na odrzucenie przez niemców żądań francuskich w sprawie spłat reparacyjnych, chwyci się środków represyjnych i zastosuje wobec Niemiec sankcje karne, nie czekając na stanowisko poszczególnych rządów koalicyjnych. Francja ma podobno zamiar ściągnąć te sumy z terytorjum niemieckich znajdujących się pod okupacją Francji.

BERLIN, 1 sierpnia. (AW). — Według niesprawdzonych wiadomości, podanych przez prasę niemiecką w Londynie, krąży w Berlinie uporczywe pogłoski, że rząd francuski przygotowuje akcję wojsk francuskich w kierunku na zagłębie Ruhry. Komendę nad temi wojskami ma podobno objąć gen. Niessel.

BERLIN, 1 sierpnia. (Pat). — Według „Acht Uhr Abendblatt” w berlińskich kołach politycznych panuje przekonanie, że sytuacja wytworzona przez ostatnią notę francuską jest bardzo poważna. Rząd francuski zamierza bez zapytywania sojuszników przedsięwbrać specjalne zarządzenia przeciw Niemcom. Należy się liczyć z francuskimi sankcjami.

Litwa a Łotwa.

Ochłodzenie stosunków.

KOWNO, 1 sierpnia (A. W.). Jak podaje „Lietuva”, poseł łotewski w Kownie, p. Bandrewicz, w czasie objazdu póżegnalnego przed odjazdem do Rygi w następujący sposób charakteryzuje przyczynę ochłodzenia stosunków litewsko-łotewskich: Dobre stosunki litewsko-łotewskie zaczęły się psuć od czasu zawarcia konwencji kolejowej między Polską, Łotwą i Estonją, co Litwa wyobraziła sobie, jako złamanie przez Łotwę neutralności w stosunku do sprawy wileńskiej. Jeszcze bardziej pogłębił nieporozumienie udział Łotwy w konferencji warszawskiej.

Komentując ten wypadek, dzienniki litewskie, a zwłaszcza „Lietuva” i „Laisve” postawiły Łotwie cały szereg zarzutów i doszły nawet do ubliżania narodowi łotewskiemu. Wreszcie ratyfikacja konwencji warszawskiej w sejmie łotewskim dopełniła miary nieporozumienia.

Poczta w Rosji sowieckiej.

Opłaty za przesyłki listowe.

Zarząd pocztowy w Rosji sowieckiej, która, jak wiadomo, nie należy do międzynarodowego związku pocztowego, ogłosił za pośrednictwem pocztowego biura międzynarodowego wysokość opłat za przesyłki listowe w obrocie zagranicznym.

Wysokość tych opłat jest następująca: 1) listy za każde 20 gramów — 200.000 rb., 2) kartki pocztowe — 120.000 rb., 3) druki, próbki towarów, papiery handlowe — za każde 50 gramów 40.000 rb., 4) polecenie — 200 tys. rb.

Obok znaczków pocztowych w rublach sowieckich mają nadal ważność dawniejsze znaczki wartości od 1 do 14 kopiejek carskich (godło rosyjskie z orłem). Jednakże znaczki kopiejkowe obliczają się 1.000.000-krotnie, znaczki zaś rublowe 10.000-krotnie od ceny nominalnej. Wobec tego dawny znaczek 7-kopiejkowy posiada wartość 70.000 rb. sowieckich, a dawny znaczek 5-rublowy — wartość 50.000 rb. sqw.

Polskie władze pocztowe ogłosiły w związku z tem zarządzenie, że w razie niedostatecznej opłaty należy pobierać od adresatów dopłatę w podwójnej wysokości, licząc 10.000 rb. sow. — 2.50 mk. polskich.

Kupujcie bilety skarbowe

BILET SKARBOWY

to rachunek bieżący w kieszeni.

Reszta depez na str. 5-ej.

Plac Sportowy Helenów—S. S., „Union“

W środę, dnia 2 sierpnia o godz. 6 po poł.

match footballowy Törekvés -- Union

(Budapeszt) (Łódź)

Zawody odbędą się bez względu na pogodę.

Przed sprzedaż biletów z opustem do 20 proc. u p. A. Dietla, Piotrkowska 157 i u cukierki p. Grómskiego, Piotrkowska № 117.

Zgodnie z Art. 7 i 9 Ustawy Sejmowej z dnia 15 lipca 1920 r. (Dz. Ustaw Rzeczypospolitej № 70 poz. 466) o zmianie cen za dostarczenie energii elektrycznej, oraz na mocy protokołu Komisji Rozjemczej z dnia 28 stycznia 1921 r., działającej na mocy Art. 2, 3 i 4 wymienionej Ustawy, jak również i protokółarnego badania kosztów wytworzenia energii elektrycznej z dnia 26 lipca 1922 roku.

Elektrownia Łódzka

zawiadamia wszystkich odbiorców prądu, iż taryfa za dostarczoną energię elektryczną w miesiącu lipcu 1922 roku wynosi:

za prąd do światła 245 mk. za jęgną kwg.
" " " sily 102 " " " "

Zarządca Państwowy
Łódzkiego Oddziału Towarzystwa Elektrycznego Oświetlenia 1886 r.

DYREKCJA

8-kl. GIMNAZJUM FILOLOGICZNEGO

L. Szakina, Piotrkowska 18

podaje do wiadomości, że egzaminy wstępne rozpoczną się dn. 25 sierpnia. Zgłoszenia przyjmuje kancelaria od godz. 5 do 7 po poł. Do podania należy dołączyć metrykę i świadectwo szczepienia ospy, 435-2 Dyrektor: A. Zylberszyc.

Pan, który we wtorek 1 sierpnia o godz. 1-iej zabrał z kłamki w wygodce cukierki Gostomskiego

zegarek złoty

z łańcuszkiem z inicjałami i z wewnętrznej kopercie W. H. a wewnętrznej z napisem: „W. Gostomskiemu współtowarzysze pracy 27/VII-09“, a który został przez markiera zauważony, przosony jest o zwrot zegarka w ciągu 3 dni do markiera, w przeciwnym razie będzie oddany w ręce policji. 10036-1

Sprzedamy 488-1

maszynę parową

600 H. P. wentylowa z kondensacją oraz 2 kotły po 100 mtr. powierzchni 10 atm. z pompą i kompletną armaturą. Blisze informacje: Ogrodowa 74, Związek Stowarzyszeń.

BRYLANTY,

perły, złoto, srebro, zegarki i różną biżuterję kupuje: placę najsumienniej. 130-8 Sklep jubil. A. Kerszkorn, Cegielniana 37, róg Piotrkowskiej

Zamienie

2 pokoje z kuchnią w śródmieściu w Warszawie na 4 pokoje w Łodzi ewentualnie z dopłatą. Wiadomość: Piotrkowska 198. Magazyn ubiorów męskich. 466-3

Mieszkanie

4-3 pokoje z kuchnią, wygodami poszukiwane. Pośrednictwo pożądane. Oferty sub „P. Ch. 9“

Zdolny, energiczny kierownik

skłani ze znajomością w przedsiębiorstwie, poszukuje odpowiedniej posady. Pierwszorzędne referencje. Zgłosz. do „Głosu sub „Kierownik“ 500-1

Najnowszy wybór OBUWIA

jako: pantofli brązowych i lakierów ze skór zagranicznych, po cenach znacznie niższych poleca **J. KOWALCZYK** 25. Cegielniana 25. 533-5

Wielki wybór lamp elektrycznych i gazowych

połącz M. Burakowski fabr. lamp i wyr. z brązu Piotrkowska 37.

CHŁOPIEC

od lat 14 władający językami polskim i niemieckim potrzebny od zaraz. Wiadomość od 2-4 p. p. A. Rothstadt, Skwerowa 6. 15-8

Inżynier JERZY MÜNTZ architekt

ŁÓDŹ, PIOTRKOWSKA 191. 504-4 Plany. Kierownictwo budowli.

Dominium „Gospodarz“ przy koleje Ru-da-Tuszyn **poszukuje odbiorców na mleko**, które dostarcza własnymi końmi do Łodzi. Reflektanci zechcą się zgłosić w nadchodzącą sobotę i niedzielę do majątku. 537-1

Poszukuje

się od zaraz starszej biuralistki z praktyką. Oferty pod „A. G. 30“ do Głosu. 521-1

Ostrowski i Birencwajg PRZĘDZALNIA.

Przyjmuje do skracania. Lipowa 83. 31-1

HACELE

Pierwszej Polskiej Fabryki HACELE „PODKOWA“ w Sosnowcu nie ustępują najlepszym zagranicznym. Ceny konkurencyjne. Generalni reprezentanci na b. Kongresówkę i Kresy Wschodnie: Tow. Techn.-Przem. „TECHNORIENT“, Warszawa, Jerozolimka 17. 9108-4

Kasjerka

z poważną kaucją poszukiwana. Teatr „Scala“ od godz. 12-2. 547-1

Zamienię mieszkanie z 5 pokoi z kuchnią

we wspaniałej kamienicy przy ul. Piotrkowskiej na mieszkanie 2-3 pokojowe z kuchnią. Oferty pod „Zamiana“ do Adm. „Głosu Polskiego“. 533-2

MLECZARNIA

Łąkowa № 22

wydaje smaczne: 642-1

Obiady, Śniadania i Kolacje

Pracownia KOŁDER

watowych i puchowych oraz przeróbka starych kołder

B. Landau

Konstantynowska Nr. 10. Sprzedaż hurtowa i detaliczna. 551-1

Ostrzeżenie przed nabyciem.

Dnia 30/7 zagnął weksel, wystawiony na sumę mk. 500,000 dn. 3 lipca b. r. i płatny 10 sierpnia b. r. na imię Zeligman i Kshner, na zlecenie firmy Powozeczne Towarzystwo Transportowe Ryszard Mitter i S-ka, żyrowany przez to ostatnie. Uczelwy znalazca zechce zwrócić M. Gurwicz, u p. M. Szejna, Zawadzka 25, m. 7. Środki zapobiegawcze przedstawiać. 05-1

Samodz. buchalter-bilansista

dokładnie obznajmiony z księgowością towarzystw akcyjnych, ze znajomością języka niemieckiego w słowie i piśmie **potrzebny** do przedsiębiorstwa przemysłowego. Reflektuje się na się pierwszorzędna. Wyczerpujące oferty z referencjami i podaniem warunków prosimy składać do administracji „Głosu Polskiego“ sub „Buchalter-bilansista“. 526-1

Nowo wybudowane 2 mieszkania

(centrum miasta), składające się z 4 ewent. 5 pokoi ze wszelkimi wygodami, do wynajęcia. Wiadomość udziela: T-wo „Eximport“, Łódź, Traugotta 2, I p. 306-3

Duża firma na prowincji zaangażuje zaraz

szofera

do samochodu ciężarowego.

Szofer winien posiadać prawo jazdy.

Oferty pod literami „S. S. C.“ do administr. niniejszego pisma. 511-1

8-kl. Gimnazjum Żeńskie Filologiczne

L. Sołowiejczyk-Magalifowej

w Łodzi, Wschodnia 62.

Egzaminy wstępne i poprawowe rozpoczną się dnia 29 sierpnia r. b. o godz. 10 rano. Podania przyjmuje kancelaria oddzielnie od godz. 10-12 w poł. Do podania należy dołączyć metrykę urodzenia oraz świadectwo powtórnego szczepienia ospy. 524-2

Dr. L. Prybulski

Choroby skórne, włosów, weneryczne i moczopłciowe. ceczenie światłem (Lampa kwarcowa). Przyjmuje od 9-11 i od 4 do 8. Dla pan od 4-8.

Zawadzka № 1.

750-5

Dentysta S. Rakiszski

Zielona Nr 6. powrócił. 152-5

Maria Rajzman-Szacka

powróciła i w nowożyła lekcje gry fortepianowej. Przyjmuje od g. 2-4 po poł. Cegielniana № 71 m. 22. 10324-2

Samochód

4-osobowy N. A. G. do sprzedania. H. Bąkowski, Zduńska Wola. 1025-3

Płacę 30% drożej

Kupuje brylanty, złoto, srebro, perły, zegarki, stare zęby. Konstantynowska 7, Milich, prawa oficyna i piętro. 940-10

KUPUJE

i placę 30% drożej brylanty, złoto, srebro, perły, zegarki, stare zęby, dywany i futra, Konstantynowska № 7, Milich, prawa oficyna i piętro. 386-12

Gimnazjum żeńskie

poszukuje nauczycielki (la) gimnastyki

Oferty z życiorysem sub „Gimnazjum“ do administr. „Głosu“. 523-1

Lekarz-Dentysta

S. Dykman - Tykocińska

wróciła przyjmuje od 10-12 i od 3-7 wiecz.

ul. Główna nr. 31.

DOM

III piętro z oficynami do sprzedania. Wiadomość: Górny Rynek, restauracja p. Sakoskiego. 529-2

DOM

drewniany zaraz do sprzedania oraz duża sala, 14 warsztatów ręcznych w ruchu. Wiadomość: Górny Rynek, u cukierki p. Hofmana. 530-2

Na mandolinie

lub gitarze udziela lekcji pojedynczo lub w kompletach. Oferty do Głosu sub „Mandolina“. 505-1-pp

Zaofiarowane.

(Za wyraz 35 mk.)

Zlewozyny do lekkich robót ręcznych i niezbędne do maszynowych haftów poszukuje Wytwórnia bielizny, Kilińskiego 103. 480-3-pz

Pani inteligentnych i sprytnych do rozsprzedaży wydawnictw poszukuje się. Kaucja od 7000 mkp. wymagana. Praca lekka. Dochód około 70000 mkp. miesięcznie. Zgłoszenia pisemne: Warszawa skrzynka pocztowa 135. Załączyc markę na odpowiedź. 332-3-pz

Potrzebni ezeldzie stolarcy. Piotrkowska № 130. 502-1-pz

Potrzebna paniąka inteligentna do zlewozyny (chrześcijańska) na przychodnie. Sienkiewicza 50. 951-1-pz

Potrzebne są dziewczęta do wyrobu gils i do wyrobu pudełek do fabryki gils. Tenenbaum, Cegielniana 55. 590-1-pz

Lokale i mieszkania.

(Za wyraz 35 mk.)

Jest do odnajęcia szopa po dobrym remoncie; zastosować można na mieszkanie lub na sklep, przy ul. Gęgiełtana, obok Zagajnikowej. Wiadomość: ul. Kilińskiego № 50, A. Matusiak. 519-1-m

Doniesienia rozmaite.

(Za wyraz 35 mk.)

Kuszerka Piłkowska przyjmuje samowolnia pań miejscowych i przyjezdnych. Piotrkowska № 132. 8657-10-d

Zagubione dokumenty.

(Za wyraz 30 mk.)

Fisiak Karol zgubił kartę bezterminowego urlopu, wyd. przez PKU w Łodzi. 411-1-z

Krenki Esterka Małka zgubiła dowód osobisty, wyd. w Łodzi. 515-3-z

Jurda Helena zgubiła paszport niemiecki, wyd. w gminie Mroga-Dolno. 496-3-z

Class Rafał zgubił kartę bezterminowego urlopu, wydana w Łodzi. 485-2-z

Herslikowicz Gidał zgubił kartę bezterminowego urlopu, wyd. w Łodzi. 514-3-z

Wittel Aleksander zgubił tymczasowe zaświadczenie demobilizacyjne, wyd. przez 19 puik ulanów wotylskich w Włodzimierzu Wol. 516-5-z

Korkociński Jan zgubił tymczasowy dowód osobisty, wyd. w Łodzi. 497-3-z

Marka Władysława zgubiła legitymację wolnej jazdy K. E. L. 501-1-z

Wuhans Wolf zgubił paszport polski, wyd. w Łodzi. 512-1-z

Gobierajczyk Kazimierz zgubił tymczasowy dowód osobisty, wydany w Łodzi. 473-3-z

Wajnszt Pinkus zgubił paszport niemiecki. Piotrkowska 64. 539-3-z

Warszawski Matys zgubił paszport, wydany w Łodzi. 527-3-z

Zgubiono portfel, zawierający następujące dokumenty: karta powołania r. 1893, na imię Pinkusa Birnbauma, wyd. przez P. K. U. w Łodzi, paszport polski, wyd. w Łodzi, na imię Pinkusa Birnbauma i weksel wyst. przez A. Przetowskiego, na zł. P. Birnbauma na sumę 35,000 mk. 517-1-z

Zagnął paszport rodziny Kłaj, na im. Estery i Klary Bawskiej, wydany w Łodzi. 522-3-z

Zysowi Henrykowi skradziono dowód osobisty, wyd. w Łodzi. 510-3-z

PRENUMERATA: Miesięcznie M. 1.010.—, kwartalnie M. 3.000.—, Za odroczenie dopłaca się M. 100.—miesięcznie. Prenumerata przez pocztę miesięcznie M. 1.410. Kwartalnie 3.540.—Zagranicą M. 1.710.—miesięcznie. OGŁOSZENIA: ZWYCZAJNE: 75 mk. za wiersz nieparowolowy jednostronny. NADESŁANE: przed tekstem 200 mk. w tekście 250 mk. po tekście 150 mk. za wiersz nieparowolowy (str. 5 spacji). NEGROLOGI: 125 mk. za wiersz nieparowolowy. Zaręczynowe i zastawowe po mk. 10,000 po tekście. Ogłoszenia samojacowe obliczane są o 50 procent, zaś firm zagranic. o 100 proc. drożej od miejsc. Ogłoszenia w wydaniach niedzielnych i świątecznych 25 proc. drożej. Za termin. drukowania ogłoszeń i ofiar administracji nie odpowiada.